

КАПІТАЛІСТИ ТА РОБІТНИКИ.

Ніхто не родиться на світ багатим. Всі вихають його в Адамовій одежі, яка немає ні пишнот, ні торбів золота з того світу напалюваних. Всі люди родяться рівні та мимого цього маємо бідних і багатих, враніх і голих, ситих і голодних, або пишними словами — капіталістів, в яких стирти золота і всякого добра, та робітників, які не мають за що хліба собі купити.

З цього бачимо, що людство поділене на два окремі табори, на дві класи, яких інтереси ніколи не йдуть впарі. Тай не диво, бо як же голодний і голий робітник може єднатися з ситим і гарно одітим капіталістом. Хоч би робітник і хотів такого єднання, то капіталіст не хоче. Паче цуряться робітників. Тут і заповідь божа — "любим ближнього, як самого себе", нічого не помагає. Капіталіст, буває не раз, поклепає робітника по плечу, скаже йому — добрий хлопче з тебе, коли той кривавим потом заливается, працюючи у його фабриці. А це не любов ближнього, це любов, яку господар виражає до своїх виласків, або коників, якими обробляє свою ниву. Любов ближнього не капіталістам, а робітникам проповідується, щоб не бунтувалися проти своїх роботодавців, а любили їх, як своїх ближніх.

Буває часом, що робітник хоче вірити в істинування любові ближнього, але як поворухнеться і почує біль костей, біль і шум голови — його вить о-гортає жаль, пекучий жаль з глибини серця, бо біль пригадає йому фабрику, тяжку працю в ній, зойки і ридання калічених товаришів його, нестачі і нужду родини його, і він мимохіть спізнає, що нема і не може бути взаємної любові між робітником і капіталістом. Він усвідомлює собі, що капіталіст належить до іншої класи людей, а не до той, що він і його товаришів.

Тай справді, що спільного має світ капіталістів зі світом пролетаріату. Що може лучити їх, коли їх інтереси не єднаються, коли добро капіталістів є злом для робітників. Капіталісти мають на приватну власність землю, фабрики, сировий матеріал, машини і всі інші средства продукції, а робітники крім своєї робочої сили і здібности до праці не мають нічого. Капіталіст не відволений майном, яке вже на гарбав. Він чим більше має, тим більше хоче, тим більше дре. От, він пускає свій капітал в рух, наймає робітників, які виробляють стирти ріжких річей — продуктів. Продукти йдуть на ринок як товар, за який підприємець-капіталіст бере багато раабів більше, ніж його коштує, включаючи і заплату робітників. Окрім цього підприємець ніколи не дає робітникові повної вартости праці, яку вложив на виробі даного продукту, але платить йому так мало, щоб міг сак-так підтримати свою сім'ю до дальшої праці.

Таким способом підприємець-капіталіст дістає за товари надвижку вартости, яка становить чистий дохід, чистий зиск його.

А де починається зиск капіталіста, там неперемінно бере свій початок і зиск робітника. І чим більший дохід капіталіста, тим менший заробіток робітника. Це ясне — один більше вдер, другому менше о-стало. Тому й не диво, що капіталісти щораз багатіші, бо вони щораз більше робітників виласкують, просто кажучи — після закону грабують, обкрадають.

Доказувати капіталістам, що їх лад недобрий і несправедливий, як це роблять псевдо-соціалісти, не годиться, бо вони знають добре, що зиск є головною основою їхнього зиску, головною підставою капіталістичного господарства.

Несправедливість це велика. Вона пече, коле, тяжкі удари заждає робітникам, але заразом дає їм до співнання, що вона не розлучний приятель капіталістів, а непримиримий ворог пролетаріату. Неправда пануючих єднає поневолеваних, бунтує їх і кличе до боротьби, до нищення всього, що несправедливе.

Для капіталістів це вже не перфумою пахне. Вони видять зріст гниву працюючих і приготувалися ставити йому опір. Попи, агенти їх, кричать, що духа: "Не вахтеся! Власть від божа!" Цим вони хотять вмотивувати і переконати робітників, що капіталістам дана власть богом. Коли це не помагає, тоді в сотеро сильніше ревуць: "Терпіть, бо хто терпить, той спасен". Терпи, каже, скорше згинеш і в царство небесне попадеш.

Коли-ж поповські проповіді не помагають, тоді капіталіст ставить проти робітників сильніших оборонців свого ладу. Польіцію, яка стереже приватну власність і саджає робітників в тюрми. Армію, яка обсищує градом куль робітників, коли вони виминаються більшої плати за свою працю. Суди, які засуджують поневолеваних до довголітньої тюрми, а то й на шибеницю.

Для свідомого робітника все це не страшно. Він не хоче благ небесних і не боїться смерті з рук капіталістичних поспіах. Він розуміє протилежність його інтересів з інтересами капіталісту. Він знає, що попи переобляють невідомим людям на покірних рабів капіталу. Не менше розуміє він ціль і завдання теперішніх судів, армії, шкіль і всіх інших капіталістичних інституцій. Він адер маску а лица капіталіста і кличе до своїх товаришів:

Глядіть, це ваш гайтай-капіталіст.

Це той, в якого фабриці, заводах, копальні ви виснажували себе до втомлення.

Це той, що за вашу працю платив вам в п'ятеро менше, ніж належалося. А через те ви, валяти жінки і діти ходили обдергі, худли з голоду і мерали в неопаленій хаті.

Це той, якого міліція стріляла в вас, коли ви виминалися належної плати за свою працю.

Це той, по словам церкви — ближній ваш, що за слово правди саджав вас в тюрму, катував вас і зупиняв над вами в нелюдський спосіб.

Це той, якого агенти — всілякого рода попи в імя бога вправляли вас на війну за вітчизну і П прапор, коли ціла вітчизна — всі П землі, всі багатства належать до него і інших таких же людодів-капіталістів.

Він воювали, перерізували одні одному горло, відтінали одні взаємно руки, ноги, голови, а пани сиділи в вітчизні, перечисляли зиски і полокали свої горла шампаном. Дехто з вас прийшов без руки, без ноги, або без очей — воювали ви за вітчизну, а як повернули до неї, застали голодну жінку і обдергтий диточка, які дальше нуждяться і коротать свої дні, опалюючи той час, коли ви йшли на війну і вас, що повернулися неспроможним заробити для них і для себе на кусок хліба. Ось вам нагорода за оборону вітчизни.

Капіталіст не лихо. Вони всі цілі, всі ситі, товсті, з великими черевами, з грубими

мордами — круглемі тач в в точ годовані на заріс кабаки. Их вітчизна так спасла; вони П посядають, вона вся в їх руках. Робітники воювали не за свою, а за панську вітчизну. Робітникам всюди одна доля нужденна — в Франції, Англії, Німеччині, Америці, і без ріжнці до якої нації вони належать. В робітників немає вітчизни і не буде доти, доки П в капіталістів не відберуть.

Тому кожний свідомий робітник заважає своїм ворогам сімлю і отверто:

Я не хочу і не підю воювати за вашу капіталістичну вітчизну. Я знаю тільки одну вічну класову — вічну робітничу проти капіталістичну, гнобителів працюючих мас — вічну, яка знищить капіталістичний лад, отвертий на виласку, поневолення і несправедливости пануючих над пролетаріатом — вічну, яка принесє економічну і політичну волю людству.

Я не знаю іншого прапора крім червоного, під яким згуртовані і зорганізовані весь революційний пролетаріат, а вапгардом якого є Комуністична Партія цілого світу.

Іо. Стефанюк.

ВІСТІ З ТОРОНТО.

Організаційно-освітня праця серед робітництва Торонта ведеться у всіх напрямках повним ходом. Одною з радичних сторінок нашого життя є засновання нової організації: Ліги Комуністичної Молоді (старших) від 16 до 22 років. На початку висналося 15 членів. Є надія на дальній розвиток, бо має гарні здібні сили.

Відділи У.С.К.П.К в Торонто-центрі і західним завзято працювали разом з відділами: англійським, єврейським і фінляндським в противоенній кампанії, яка увінчалася успіхом. Святування семої річнці жовтневої революції також обходжено спільно, при участі діточих мандолінових оркестрів: української і фінляндської.

Просвітна робота по старій торонтоській традиції йде вперед. Число учнів у всіх трох робітничих школах (в центрі міста, на заході і сході) сягає 200 дітей. Систематичне медіальне студіювання відбувається при сталім числі 45. Школа до-рослих з двома відділами ведеться від 1 листопада.

Що-ж до мистецтва, то в Торонті існує два драмгуртки, одні в центрі міста, а другий в західній Торонті. Центральний відіграв драму "Лікар абсурду", а західний "Бурливі дні". Обидві штуки глибокого до-важного змісту і відіграно добре. Аматори розуміли свої ролі, що рідко буває в аматорських виставах.

Старання місцевих робітничих організацій вшановано, при великій здвізі української колонії Торонта, другу річнцю смерті провідників славної "Дванадцятки": Мельничука, Шереметів і Цепка. Салія була переповнена.

Тепер ведеться завзята листопадова кампанія допомоги робітничій пресі.

Не від речі буде згадати про "наших" так званних "патріотів". Іхня робота і вплив в Торонто зводиться до мінімуму. Останніми роками вони кілька разів пробували отверто стати до боротьби з невинними більшовіками, але їм ніколи не щастило на публичних виступах. Свідомі робітники своєю ідеєю і своїми аргументами так гаратали й проосвящених і адвокатів і дяків, що зараз вони не мають відваги публично виступати і почали змінювати свою тактику". Малпують за робітниками. Видають, скажемо, робітничий відозву, що святкують смерть борця за вільні працюючих мас Західної України з кітнів польської шляхти, а "патріоти" собі "святкують" засновання української державности". Робітники устроюють маскову забаву в користь преси, а "патріоти" й собі натягають маски. Ріжниця лише та, що коли робітники на своїх підприємствах мають повно людей, "патріоти" на силу стягують пару десятків.

Крім того вони самі між собою жеруться. Діляться на церквоників і на "поступовців" (задом на пера). Коли церковники вірять хоч в загробне царство, то оті поступовці самі не знають, чого хочуть. Одні за фашистами, другий за радикалами, третій за демократією, одним словом саламаха. В однім вони тільки погоджуються, а це, в ненависти до робітників.

Але робітники на них не зважають, а йдуть своїм шляхом до своєї мети.

Робкор.

УСПІШНИ ПЕРЕДВИБОРЧИ МІТИНГИ К.Л.К. У ВІННІПЕГУ.

Передвборча кампанія у Вінніпегу депо оживилася. Місцева буржуазія вживає всіх способів і засобів в своїй передвиборчій агітації. Вона найняла масу агентів, що роблять в робітничих дістріктах міста, стараючися збаламутити робітників і добути їхні голоси для протиробітничих кандидатів. Дуже совісно і вірно працюють за гроші в інтересі буржуазії окремі виборчі гієни й серед українських виборців в третій варді де кандиде тов. М. Попович.

Проте робітничтво не дає себе обманювати так, як це було колись. Робітники пізнали вже тих своїх "приятелів", що то за гроші подлюють за їхнім голосами для панів. Сю брудну роботу сповнюють тепер такі тили, що навіть чесні однинці з противників робітничого руху не хочуть мати нічого до дла з ними.

Комуністична Партія Канади скликала цілий ряд передвиборчих мітінгів, на яких промовляв кандидат на аддермена з 3-ої варди, тов. М. Попович до соток робітників і робітниць. Промовляв також інші бесідники по англійськи і українськи. Мітінгами в користь тов. М. Поповича робітників цікавляться, приходять на них численно і нашого кандидата ширю зітають. Про одні з цих мітінгів (в школі Кінг Едвард) і про порозмову т. Поповича місцевий англійський щоденний часопис "Фрі Прес" помістив у вітворюк на редакційній сторінці, обширну статтю, до-сить об'єктивного і річезого змісту.

СВІТОВИЙ ЦИНКОВИЙ ТРЕСТ.

У квітні 1925 р. Європа не дістане більше цинку з Австралії. Так вирішив цинковий трест, який заснувала National Smelting Company, у якую об'єднані східноіндійські копальні руди, англійські цинкові гуті та австралійські рафінерії. Трест зв'язаний теж із австралійськими копальними рудами.

Початки плану трестування, що має за ціль забезпечити гегемонію англійській цинкової індустрії, повстали під час імперіалістичної війни. Тодішній австралійський президент міністрів Гюз уневажнив дотори про достави, що заключають німецькі цинкові гуті та металеві кондери з Broken Hill Co., бо Англія обовязалася під час війни і саідуючих десяти років переняти цілу австралійську продукцію цинку. По війні англійський уряд передав завізну австралійської цинкової продукції для переробки доволі розвинутій бельгійській індустрії, бо англійський не ставало сил на це. Тимчасом розширено австралійські рафінерії та англійські заводи так, що гуті об'єднані в концерні National Smelting Company можуть переняти цинкову продукцію Східної Індії й Австралії. Але договір між англійським урядом а бельгій-

3 поля науки і техніки

ЯК ВИНІКЛИ ЛЮДСЬКА РАСИ.

Люде, що оселяють землю, відріжнюються одні від одних навіть зовнішнім своїм виглядом, а саме: кольором шкіри та іншими ознаками. На підставі цих ознак всіх людей можна поділити на такі три головні групи, або раси:

Білу, до якої відносяться майже всі Європейці, напр., Французи, Німці, Англіїці, Росіяне, Українці, і частина азійських народів, Перси, Індуси і т. п.;

Жовту, що заселює переважно Азію й Америку, напр., Китайці, Японці, Індійці й т. п.;

І чорну, до якої відносяться Негри Африки та Австралії.

Найбільш освічені є народи білої, почасті жовтої раси; найменш — чорної. Серед народів жарких країн трапляються такі дикі, що своїм зовнішнім виглядом, розумом та життям цілком скидаються на звірів; ходять вони майже голі, не будують собі ніякого житла, не можуть рахувати більше як до 20, не вміють обробляти металів, а зброю свою роблять тільки з дерева, каменю, або кістки; не мають худоби, не знають хліборобства, а годуються сирим м'ясом звірів, що їх забивають своїми палицями або списами, а, взагалі, їдять що попало: коріння, рослини, плоди, хробаків, черепашок.

Спостерігаючи життя таких диких людей, можна заісувати, як жили колись наші предки — первісні люде — на землі.

Кістки диких людей дуже відходять до знайдених найдавніших кістків первісних людей, а останні вже цілком нагадують кісточки малп.

Порівнюючи ріжні народи, що оселяють землю, можна спостеретти поступовий перехід

від найбільш диких народів, що будують свого тіла, розумом і побутом цілком нагадують лодивуватих малп, до більш освічених народів, які щораз менше походять на малп. Ріжниця природніх умов привела до того, що одні народи досадили більш-менш високі ступіні розвитку, тоді, як другі залишилися у стані дикунів.

В холодних країнах не росте вже ніяких хлібних рослин, навіть дерева, тому там людина примушена годуватись тільки рибово та м'ясом з диких тварин, житло та одіг робити собі з звірячих шкір; страшенний холод та довга ніч, що тягнеться кілька місяців, заважають праці, пригнічують людину, й через те тамошні люде, наприклад, Екімоси, залишаються на низькому ступні розвитку.

Навпаки, в жарких країнах природа давала людам все готове: багато диких рослин і тварин забезпечували їжу, теплий клімат робив непотрібними одією, будівляння хат, і тому люде жарких країн, наприклад, Негри, не вчили працювати та напружувати думку, а без цюго вони не могли розвинути і залишилися дикунями. Зовсім інші умови для розвитку були в народів Європи. Природа цієї країни з помірним кліматом давала багато засобів для істнування, але вимагала немало праці. В боротьбі а природою, розвиваючи техніку та знання, Європейці досадили вищого ступня розвитку в порівнанні з іншими народами світу.

Наука доводить на підставі багатьох безперечних даних, що людина розвинулася з човікоподібної малп. Отже ріжні ступні розвитку народів, що оселяють землю, показують нам, як саме відбувався цей розвиток.

наслідків пекінських радянсько-японських переговорів. Повідомляють також, що на Сахаліні залишиться тільки невеличка залоза в Олександрівську, яку можна буде евакуувати коли небуде. Евакуація дасть Японії протомог цієї зими економію в 20 мільонів ен, що надзвичайно важливе з огляду на тяжкий фінансовий стан країни.

П'ЯТИ РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ АФГАНІСТАНУ.

24 жовтня ц.р. в літній резиденції афганістанського еміра в присутности численних делегатів відбулося урочисте відкриття "тижня свята" на честь 5-х роковин істнування незалежного Афганістану. Вмідкритті були присутніми-емір, члени афганістанського уряду та весь дипломатичний корпус. Повноважений представник С.Р.С.Р. в Афганістані т. Старк привітав еміра від імени радянського уряду, що перший визнав незалежність Афганістану.

ЯПОНИЯ ЗАЛИШАЄ САХАЛІН

Деякі газети повідомляють, що Японія в найближчому часі пічне евакуацію свого війська із Сахаліну незалежно від

С. ТОФАН.

"БОЧКА".

(Докінчення.)

Загін складався зі 100 осіб і мав 10 скорострілів, відріз-ж роставованих по ріжних місцях на певному віддалені одні від одного. До того часу прибуло кілька поміщиків та куркулів, що привезли з собою якісь реєстри.

За цими реєстрами жовніри почали перекирк. Всі викликані з п'ятисичної юрби ставали лавою.

Поміщиків і куркулів не можна було пізнати. Старі дячки почали буди прохати їх, скидаючи шапки, вклонючись до землі, але поміщики ані не дивилися на них.

Після перекирки кілька сот чововіків — з ними Жукова і Нюхна, було відокремлено від юрби. Начальник загону, німецький старшина, звернувшись до юрби сказав по ро-

сійськи без найменшої чужо-земної вимови:

— "Того, хто наважиться піднести руку проти законної влади або титиме, буде розстріляно зі скорострілу, як собаку".

Він звернувся до жовнірів і сказав:

— "Подати сюди "бочку".

Відразу підіхала фіра, що на ній стояла ця славнозвісна бочка.

Ця потвора ані трохи не ріжндалася від звичайних діжок. Здорова відер на 60 вмістимости тай годі. Але поглянувши на неї, всі здригнулися: діжка була вкрита слідами людської крові, рясно обліпленими мухами.

"Скидайте штани".

Галас і лемент збільшилися. Команду не було виконано.

— "Скидайте штани, бунтарі, загримав начальник — бо хто не виконає наказу, тому гірше буде".

Ніхто ані з місця.

Начальник мов звір зробився: його обличчя почорнішало, очі аж на лоба вилізали. Він ревів, звертаючись до жовнірів:

— "Тягни на бочку одного... Два велетні Німці халають парубка, скидають з нього штани і перекидають його через діжку; чотири жовніри тримають свою жертву за руки, а один притискує голову до діжки. Два інші почали бити дотрими нагаями з гачками голі частини тіла: парубок зарепетував не людським голосом.

— "Чия земля?... ревів начальник, — чия земля? кажи: народная?"

Після кількох ударів кров приснула з чорної спини нещасного, він нічого не казав, лише стогнав.

Відрахували 30 ударів, нещасного відкинули вбік.

Начальник знову скомандував:

— "Скидай штани, бидло... або я вас усіх постріляю..."

Він гукнув на скорострілників. Ті почали шось робити коло скорострілів.

Селяне один за одним почали спускати цуани.

Лемент жінок та дітей перешов у яесь шаленство.

Дівчата відверталися, затулюючи фартурами обличчя, а деякі падали неприємними.

— "Чия земля? кажи, скотино..."

— "Ваша земля, ваша" кризь стогін чулося з діжки.

— "Ти якої категорії?" пита-ли іншого.

— "Першот".

— "Тришцять..."

Катування продовжувалось: Першот категорії силали 30 ударів, другій — 25, третій — 20. Побитим доводилося довог лежати на траві, коли вони ставали притомними.

— "Якої категорії..." — спитали у Нюхна, коли він підійшов до діжки.

— "Третью..." — пробурмотів Нюхно, не допускаячи гадки, що його битимуть.

— "Брешеш сучий сину... начальник ударив його нагаєм через голову, — тут записано першої..."

— "Й богу, третью..." — за-благав Нюхно, — у мене й свідоство є..."

— "Сорок штук сучою синові, щоб не брехав..."

Після сорока ударів, Нюхно ледве-ледве дихав: йому зірвали весь зад, шматки мяса відірвалися від загальної маси.

Били ще довог. Всі селяне під ударами заперечували, що земля є народне добро: поміщички дійшли своєюго.

Дійшла черга й до Жукова. Той став одягнений, він значно постарішав: на обличчі виступили глибокі зморчки, волосся помітно посивіло: з 35-ти літньої, маложивий на позір людина, він зробився дідом.

— "Що-ж для вас, Жуків, особливого команди треба..." сказав насмішувато старшина.

Жуків мовчав.

— "Пропоную вам зняти штани й лягти на бочку" — сказав старшина серйозно, підвищивши голос.

— "Я не бандит... Я не розбійник і ви не маєте права поводитись зі мною як з твариною..." — почав Жуків, страшенно хвилюючись.

— "Насамперед ви революціонер: ви цього не забувайте... раджу вам залишити при собі своє самолюбство, а сказати оцюмоу бидлові, чия земля..."

Адже-ж це ви їх умовили...

— "То не правда... я їм казав, що землю вони зможуть одержати законно... через установчі збори..."

— "То цілком однаково... перепинив його старшина, — прошу без зайвих слів скинути штани і лягати на "бочку"..."

— "Ви не маєте права... це насильство..."

— "А ось ми побачимо... податим старшина, гукнув жовнірам:

— "На "бочку" його..."

— "Ви не маєте права... я протестую..."

Жовніри стягнули з Жукова штани й потягли його на бочку.

— "Чия земля?"... Жуків мовчав.

— "Тягьдесят", — розлютував старшина і чомусь забігав навколо діжки.

Жуків під ударами лише стогнав.

— "Дуже, дуже... або я вас запорю..." гримав начальник.

Після п'ятидесятьох ударів у Жукова не лишилось ані клаптика живого тіла. Начальник запитав:

— "Чия земля?"

— "Народня"... ледве чути протестаган Жуків.

— "А, народня... ше пятьдесят... тільки дуже"... начальник знову забігав навколо діжки, гукуючи: "дуже, дуже бий".

Жуків сконав під ударами: йому піврвали геть чисто все тідо